



**REPUBLIKA HRVATSKA**  
**HRVATSKA VATROGASNA ZAJEDNICA**

KLASA: 011-01/22-04/01

URBROJ: 444-03-01/01-22-134

Zagreb, 22. travnja 2022.

**VATROGASNE ZAJEDNICE ŽUPANIJA**  
**VATROGASNA ZAJEDNICA GRADA ZAGREBA**

**PREDMET: Zakon o vatrogastvu – gospodarska djelatnost**

- *stručno mišljenje, dostavlja se*

- *objašnjenje u primjeni, daje se*

Poštovani,

odredbama članka 31. Zakona o vatrogastvu (Narodne novine br.: 125/19) propisano je da je javna vatrogasna postrojba nadležno tijelo za provedbu vatrogasne djelatnosti na području jedne ili više jedinica lokalne samouprave, s pripadajućim ovlastima utvrđenim Zakonom o vatrogastvu. Javnu vatrogasnu postrojbu sukladno vatrogasnom planu grada, područja odnosno općine osniva jedinica lokalne samouprava na temelju odluke predstavničkog tijela, sukladno odredbama zakona koji uređuje osnivanje i djelovanje ustanova, kao neprofitnu pravnu osobu.

Odredbama Zakona o ustanovama (Narodne novine br.: 76/93, 29/97, 47/99, 35/08 i 127/19) je propisano da je ustanova samostalna u obavljanju svoje djelatnosti i u poslovanju sukladno zakonu, na zakonu utemeljenom propisu i aktu o osnivanju. Nadalje, propisano je da je obvezni sadržaj akta o osnivanju ustanove djelatnost te da navedena ima statut koji je u skladu sa zakonom i aktom o osnivanju.

Odredbama članka 36. Zakona o vatrogastvu propisano je da je dobrovoljno vatrogasno društvo s pripadajućom vatrogasnom postrojbom nadležno tijelo za vatrogastvo, odgovorno za provedbu vatrogasne djelatnosti na području jedinice lokalne samouprave sukladno vatrogasnom planu grada odnosno općine, koje u okviru svog djelokruga i nadležnosti propisanih Zakonom o vatrogastvu odgovara gradonačelniku odnosno općinskom načelniku. Dobrovoljno vatrogasno društvo osniva se, djeluje i prestaje s djelovanjem sukladno odredbama zakona koji uređuje osnivanje i djelovanje udruga, ako Zakonom o vatrogastvu za pojedina pitanja nije drukčije određeno i samostalna je pravna osoba s ovlastima propisanim navedenim. Nadalje, odredbama članka 42. Zakona o vatrogastvu propisano je da dobrovoljna vatrogasna društva mogu, osim vatrogasne djelatnosti, obavljati gospodarske, ugostiteljske i društvene djelatnosti sukladno odredbama posebnih propisa, ako se time ne umanjuje intervencijska spremnost vatrogasne postrojbe dobrovoljnoga vatrogasnog društva. Za obavljanje navedenog dobrovoljna vatrogasna društva mogu imati stalne i povremeno zaposlene djelatnike. Nadalje, u dobrovoljnim vatrogasnim društvima mogu se zapošljavati profesionalni vatrogasci u svrhu obavljanja vatrogasne djelatnosti na području koje pokriva postrojba dobrovoljnog vatrogasnog društva.

Odredbama članka 31. Zakona o udrugama (74/14, 70/17 i 98/19) propisano je da udruga obavlja gospodarsku djelatnost ako je to propisano statutom, a sukladno posebnim propisima kojima se uređuju uvjeti za obavljanje te vrste djelatnosti. Nadalje, odredbama članka 25. stavka 3. Zakona

o udrugama propisano je da rješenje o upisu u registar udruga mora sadržavati i gospodarske djelatnosti ako su propisane statutom te da rješenje o upisu udruge koja je u statut propisala obavljanje gospodarske djelatnosti nadležno upravno tijelo dostavlja Ministarstvu financija, Poreznoj upravi.

Slijedom navedenog, vatrogasne postrojbe se osnivaju za određeno područje, određenu jedinicu lokalne samouprave te na navedenom području djeluju i obavljaju *vatrogasnu djelatnost*. Javne vatrogasne postrojbe, kao ustanove mogu obavljati i druge djelatnosti pod uvjetom da su navedene upisane u sudski registar, a temeljem akta o osnivanju i statuta te da navedeno pritom ne umanjuje obavljanje vatrogasne djelatnosti odnosno intervencijsku spremnost vatrogasne postrojbe.

Dobrovoljna vatrogasna društva mogu uz vatrogasnu djelatnost obavljati i druge djelatnosti, pod uvjetom da su iste taksativno (poimence) navedene u statutu te da se pritom ne umanjuje obavljanje vatrogasne djelatnosti odnosno intervencijsku spremnost vatrogasne postrojbe.

Gospodarske i ine djelatnosti moraju biti taksativno navedene obzirom se na gospodarske djelatnosti i ine djelatnosti primjenjuju propisi Republike Hrvatske (zakoni i podzakonski akti) koji propisuju uvjete koje je potrebno ispuniti da bi se određena djelatnost smjela obavljati.

Hrvatska vatrogasna zajednica je mišljenja da je pružanje usluge (vatrogasnog) osiguranja gospodarska djelatnost obzirom se navedenim ostvaruje dobit, a vatrogasna djelatnost je neprofitna te vatrogasne postrojbe primarno trebaju osigurati intervencijsku spremnost postrojbe, a koja je potrebna za gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom i tehnološkom eksplozijom, za pružanje tehničke pomoći u nezgodama i opasnim situacijama te za obavljanje drugih poslova u nesrećama, ekološkim i inim nesrećama.

Nadalje, odredbe Zakona o vatrogastvu pojam „vatrogasnog osiguranja /dežurstva“ ne obuhvaćaju, već je navedeno uređeno Zakonom o zaštiti od požara, koji navodi da osobe koje obavljaju vatrogasno dežurstvo moraju biti osposobljene prema propisima koji uređuju područje vatrogastva. Primjerice, vatrogasna djelatnost je humanitarna, no navedeno ne podrazumijeva da vatrogasne organizacije i vatrogasne postrojbe pružaju humanitarnu pomoć temeljem Zakona o vatrogastvu obzirom je navedeno propisano Zakonom o humanitarnoj pomoći (Narodne novine br.: 102/15 i 98/19). Navedeni Zakon propisuje da je organizator prikupljanja i pružanje humanitarne pomoći fizička ili pravna osoba koja prikuplja i pruža humanitarnu pomoć kao stalni prikupljač humanitarne pomoći ili kao organizator humanitarne akcije. Stalni prikupljač humanitarne pomoći je pravna osoba koja je pribavila rješenje kojim joj se odobrava stalno prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći u skladu s odredbama Zakona u humanitarnoj pomoći, a organizator humanitarne akcije je pravna ili fizička osoba koja je pribavila rješenje kojim joj se odobrava provođenje humanitarne akcije u skladu s odredbama Zakona o humanitarnoj pomoći.

Dobrovoljna vatrogasna društva mogu za obavljanje vatrogasne djelatnosti na području koje pokriva postrojba dobrovoljnog vatrogasnog društva zaposliti profesionalnog vatrogasca, a za obavljanje druge djelatnosti mogu imati stalno ili povremeno zaposlene djelatnike. Odredbe Zakona o zaštiti od požara propisuju da vatrogasno dežurstvo (osiguranje) mogu obavljati osobe osposobljene prema propisima koji uređuju područje vatrogastva, slijedom čega navedeno može obavljati dobrovoljni vatrogasac ili profesionalni vatrogasac.

Profesionalni vatrogasci su fizičke osobe zaposlene, odnosno raspoređene na radno mjesto na temelju ustrojstvenih akata u javnoj vatrogasnoj postrojbi, profesionalnoj vatrogasnoj postrojbi u gospodarstvu, dobrovoljnom vatrogasnom društvu, vatrogasnoj zajednici općine, grada, područja, županije, Grada Zagreba, Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici ili drugoj pravnoj osobi, a udovoljavaju uvjetima Zakona o vatrogastvu i propisa donesenih na temelju njega za obavljanje poslova profesionalnog vatrogasca.

Dobrovoljni vatrogasac je osposobljeni punoljetni član vatrogasne postrojbe dobrovoljnog vatrogasnog društva, koji udovoljava uvjetima Zakona o vatrogastvu i propisa donesenih na temelju njega za obavljanje poslova dobrovoljnog vatrogasca.

Zaključno, pružanje usluge vatrogasnog dežurstva (osiguranja) se smatra gospodarskom djelatnošću. Navedeno se smije pružati isključivo ukoliko je isto navedeno u statutu vatrogasne postrojbe (i aktu o osnivanju). Navedenim se ostvaruje dobit te postoji obveza prijavljivanja Poreznoj upravi, a koja odlučuje o osnovanosti oporezivanja. Vatrogasno dežurstvo (osiguranje) smiju obavljati samo dobrovoljni / profesionalni vatrogasci. Vatrogasne postrojbe, dobrovoljna vatrogasna društva i javne vatrogasne postrojbe su osnovane za određenu jedincu lokalne samouprave na čijem području i djeluju te izvan svog područja odgovornosti i djelovanja smiju ići samo po zapovjedi nadređenog zapovjednika. Dakle, vatrogasno dežurstvo (osiguranje) smiju obavljati vatrogasne postrojbe na području za koje su osnovane.

Ukazujemo kako je postupanje protivno odredbama Zakona o vatrogastvu i propisa donesenih temeljem navedenih prekršaj za koji je propisana novčana kazna u iznosu od 2.000,00 do 50.000,00 kuna.

Nadalje, napominjemo kako dobrovoljno vatrogasno društvo, javna vatrogasna postrojba ili profesionalna vatrogasna postrojba u gospodarstvu po prethodno pribavljenoj suglasnosti glavnog vatrogasnog zapovjednika može zaključiti ugovor o obavljanju vatrogasne djelatnosti s pravnom osobom vlasnikom odnosno korisnikom građevina, građevinskih dijelova i drugih nekretnina te prostora koji su razvrstani u prvu ili drugu kategoriju ugroženosti od požara, čiji se objekti nalaze na području djelovanja ranije navedenih vatrogasnih postrojbi pod uvjetom da ukupni kapacitet tog dobrovoljnog vatrogasnog društva, javne vatrogasne postrojbe ili zajedničke profesionalne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu zadovoljava zbroj svih potrebnih kapaciteta sukladno vatrogasnom planu i planu zaštite od požara jedinice lokalne samouprave za to dobrovoljno vatrogasno društvo ili javnu vatrogasnu postrojbu i vatrogasnom planu odnosno planu zaštite od požara svih korisnika usluga te postrojbe.

Vatrogasne zajednice županija i Vatrogasna zajednica Grada Zagreba obvezne su predmetno stručno mišljenje i objašnjenje u primjeni bez odgode dostaviti vatrogasnim organizacijama i vatrogasnim postrojbama iz svoje nadležnosti.

Ukazujemo kako će se svako postupanje protivno navedenom sankcionirati sukladno odredbama Zakona o vatrogastvu te će se obavijest proslijediti drugim nadležnim tijelima na postupanje. U svrhu sprječavanja navedenog, svaka vatrogasna organizacija odnosno postrojba je obvezna obavijestiti županijskog vatrogasnog zapovjednika odnosno zapovjednika Vatrogasne zajednice Grada Zagreba o namjeri pružanja vatrogasnog dežurstva (osiguranja) te zatražiti prethodnu suglasnost od glavnog vatrogasnog zapovjednika za obavljanje vatrogasne djelatnosti na ranije navedenom prostoru.

S poštovanjem,

GLAVNI VATROGASNI ZAPOVJEDNIK

Slavko Tucaković, univ.spec.oec.

**DOSTAVITI:**

1. Naslovu
2. Spis, ovdje

Na znanje:

- Javna vatrogasna postrojba Grada Zagreba [jvp@vatrogasci-zagreb.hr](mailto:jvp@vatrogasci-zagreb.hr)

